

## **Innspill til den hurtigarbeidende arbeidsgruppen i Eldreboligalliansen**

### **Bakgrunn**

En arbeidsgruppe i tilknytning til Eldreboligalliansen, som regjeringen tok initiativ til før sommerferien, har nå åpnet for innspill til tiltak som kan bidra til å få fart på byggingen av nye, aldersvennlige boliger. Regjeringen ønsker seg så mange innspill som mulig.

**Frist:** Fredag 5. september 2025

### **Tiltak: Bruk interiørarkitekten som fagressurs**

Norske interiørarkitekters og møbeldesigneres landsforening (NIL) er en nasjonal faginteresseorganisasjon for interiørarkitekter og møbeldesignere på masternivå. NIL representerer ca. 600 fagutøvere. Interiørarkitekter jobber med bygg der vi alle ferdes i hverdagen: Arbeidsplasser, undervisning, barnehager, sykehus, sykehjem, hotell og restaurant, bibliotek, kulturhus og boliger. Se også NILs digitale årbok [interiorogmobler.no](https://interiorogmobler.no) for relevante prosjekter utført av våre medlemmer.

Vi ønsker å bidra med innspill til hvordan kvalitet kan defineres og ivaretas i eldreboliger. For å oppnå et mer aldersvennlig samfunn, sikre at flere eldre kan leve aktive liv lenger og oppleve trygghet ved å bo i eget hjem er det avgjørende å benytte fagfolk i utviklingen av gode eldreboliger. Det er ikke tilstrekkelig å innfri lovkrav f.eks til universell utforming. Den menneskelige dimensjonen må med i planleggingen av ulike typer omsorgsboliger. Interiørarkitekter har kompetanse til å skape helsefremmende omgivelser som kombinerer funksjon og estetikk. Vi kan bidra til løsninger som gjør at eldre kan bo lengre hjemme, utvikle sosiale og inkluderende møteplasser og utforme sykehjem med mindre grad av institusjonspreg. Institusjonelle rom kan ofte oppleves stigmatiserende, og mange eldre mister deler av sin identitet når tilpasningene blir store og brå i forhold til det livet de kjenner. Vi kan som faggruppe bidra med løsninger som gir mykere overganger.

Vår faglige styrke ligger i funksjonsplanlegging, universell utforming, fleksible planløsninger og bruk av materialer, farger, kontraster, akustikk og belysning. Interiørarkitekter kan bidra med kostnadsbesparende løsninger som gir arealeffektivitet, flerbruk og fleksibilitet og sikrer riktige løsninger fra første dag bygget tas i bruk.

#### *Tilpasning av egen bolig*

De fleste eldre ønsker å bli boende hjemme så lenge som mulig. Disse boligene er allerede bygd, og ved å gjøre gode, fagmessige tilpasninger vil de raskt kunne endres slik at de dekker en aldrende persons behov. Tilpasningene bør gjøres mens beboerne er funksjonsfriske og ved god kognitiv helse. En forutsetning for å greie seg selv hjemme lenger er kjente omgivelser. Ved å tilpasse boligen vil vedkommende kunne fortsette å bo i kjente omgivelser selv med fysiske og kognitive funksjonsnedsettelse. Ved å benytte interiørarkitekter som fagressurs vil langsiktige løsninger i større grad kunne integreres i hjemmet både funksjonelt og estetisk.

### *Tilbud om rådgivning*

I 2022 utlyste Asker kommune en rammeavtale for interiørarkitekttenester som ble tilbudt kommunens beboere som ønsket å gjennomføre klimavennlig oppussing av egen bolig. Kommunen hadde allerede tilbud om gratis energirådgivning til sine innbyggere. Kanskje kan et tilsvarende kommunalt tilbud om bruk av fagressurser for tilpasning av egnede tiltak i privatboliger være et tiltak for å gjøre eksisterende boliger mer aldersvennlige.

### *Utvikle veileder for kommunene*

Det bør også utvikles en veileder som beskriver muligheter og eksempelløsninger for tilpasninger av boliger ut over de som allerede finnes for lovpålagte krav. En slik veileder bør utformes av en sammensatt gruppe av fagressurser der alle arkitektfag er representert.

### *Design som virkemiddel for å unngå stigmatisering*

Dagens støtteordninger for tilpasninger og hjelpemidler er lite egnet for en «hjemlig estetikk» og kan føre til at beboeren kvier seg for å benytte dem fordi de føler seg stigmatisert. Her er design og helhetlig estetikk sentrale virkemidler. Boligens estetikk er viktig for folk flest i Norge. Dersom kognitivt friske personer skal ønske å tilpasse boligen sin for lenger bruk er det en forutsetning at det finnes estetisk gode produkter og løsninger. Stat og kommuner bør initiere tiltak for utvikling av hjelpemidler som estetisk lar seg integrere i et hjem enten det er privat eller offentlige, aldersvennlige boliger. Her er designkonkurranser og incentivordninger rettet mot markedet mulige tiltak.

